- **Στο Μνημείο Ολοκαυτώματος**

Με το ηχηρό μήνυμα «ποτέ ξανά», ώστε να μην υπάρξει ποτέ άλλο Ολοκαύτωμα στην ιστορία της ανθρωπότητας, αλλά και με θετικές προθέσεις για τη μετονομασία μιας κεντρικής οδού της Θεσσαλονίκης σε λεωφόρο Εβραίων Μαρτύρων πραγματοποιήθηκε το μεσημέρι (29.1.2023) εκδήλωση μνήμης στο Μνημείο του Ολοκαυτώματος των Εβραίων της Θεσσαλονίκης στην Πλατεία Ελευθερίας. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, που έγινε στο πλαίσιο των δράσεων για την Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος, υπήρξαν σαφείς αναφορές για το χρονοδιάγραμμα που αφορά στη δημιουργία του Μουσείου Ολοκαυτώματος ενώ πολυπληθής ήταν και η εκπροσώπηση φορέων του πολιτικού κόσμου και προξένων πολλών χωρών.

Ο **πρόεδρος του ΚΙΣΕ και της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης, Δαυίδ Σαλτιέλ** τόνισε ότι σήμερα είμαστε εδώ, όπως κάθε χρόνο, για να υπενθυμίσουμε αυτό το έγκλημα που έγινε στους Εβραίους της Ευρώπης, στα 6 εκατομμύρια, στους 50.000 Θεσσαλονικείς και τους 67.000 Έλληνες Εβραίους που χάθηκαν στο Ολοκαύτωμα. Ο ίδιος επισήμανε χαρακτηριστικά: «Έχουν περάσει 80 χρόνια αλλά δυστυχώς ο αντισημιτισμός, ο ναζισμός, ο ρατσισμός είναι εκεί. Προσπάθειες γίνονται, αυτό είναι αλήθεια, και από το Υπουργείο Παιδείας. Και το Μουσείο Ολοκαυτώματος θα παίξει κάποιο ρόλο, βέβαια όταν θα γίνει - ελπίζουμε σε δύο τρία χρόνια - για να θυμίζει όλα αυτά που έγιναν και να διδάσκει στην πραγματικότητα στα νέα παιδιά να μην πέσουν θύματα παρόμοιων ιδεών, οι οποίες μεταλλάσσονται και εκμεταλλεύονται κάθε φορά συνθήκες που υπάρχουν στον κόσμο, οικονομικές κρίσεις και διάφορα άλλα θέματα τα οποία δημιουργούν εύκολο δρόμο για να πείσουν τον κόσμο σε ακραίες φιλοσοφίες και θέσεις».

Στον χαιρετισμό του, ο **πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα, Νόαμ Κάτς** τόνισε ότι σήμερα αποδίδεται τιμή στα έξι εκατομμύρια θύματα του Ολοκαυτώματος, επισήμανε ότι η ιστορία των Εβραίων της Ελλάδας είναι μέρος της ελληνικής ιστορίας και υπογράμμισε την ανάγκη να μην ξεχαστεί αυτό το έγκλημα κατά της ανθρωπότητας. Αναφέρθηκε μάλιστα και στα χθεσινά γεγονότα στην Ανατολική Ιερουσαλήμ λέγοντας: «Κατά την διεθνή ημέρα μνήμης του Ολοκαυτώματος, το Σάββατο το απόγευμα σε μια συναγωγή, επτά Ισραηλινοί σκοτώθηκαν από τρομοκράτες. Η ψυχή τους να αναπαυτεί εν ειρήνη».

Α. Τζιτζικώστας: «Στους ζωντανούς χρωστάμε σεβασμό, στους νεκρούς μόνο την αλήθεια»

«Στους ζωντανούς χρωστάμε σεβασμό, στους νεκρούς μόνο την αλήθεια», τόνισε κατά την κεντρική ομιλία της εκδήλωσης ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, Πρόεδρος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας και

Phoca PDF

Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας, Απόστολος Τζιτζικώστας. Ο ίδιος ανέφερε ότι εκείνη την εποχή, η Ευρώπη και ολόκληρος ο κόσμος, αδιαφόρησε και αδράνησε μπροστά στη διαφαινόμενη ναζιστική θηριωδία. Υπήρξαν, βέβαια, και εξαιρέσεις, συγκριτικά λίγες, αλλά φωτεινές που πήγαν κόντρα στο ρεύμα δείχνοντας το μεγαλείο της ανθρώπινης ψυχής. Ωστόσο σχολίασε ότι η πατρίδα, πολλές φορές στάθηκε κατώτερη των περιστάσεων.

Ο κ. Τζιτζικώστας τόνισε ότι η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στηρίζει το έργο δημιουργίας του Μουσείου του Ολοκαυτώματος, το οποίο, όπως είπε αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές ψηφίδες της ιστορίας της Θεσσαλονίκης, μία οφειλόμενη τιμή στη μνήμη των 50.000 Ελλήνων Εβραίων, που εξοντώθηκαν από τους ναζί. Για το Μουσείο του Ολοκαυτώματος επισήμανε ότι η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχει ήδη εξασφαλίσει τους πόρους για την ανάπλαση όλης της ευρύτερης περιοχής του Μουσείου, που θα ξεπεράσει τα όρια της πόλης και της χώρας, και οι επισκέπτες του από ολόκληρη την Ελλάδα και το εξωτερικό θα μαθαίνουν τα πραγματικά ιστορικά γεγονότα. Παράλληλα όπως υπογράμμισε, έχει έρθει και η ώρα, χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις να ολοκληρωθεί εδώ το Πάρκο Μνήμης.

Χαιρετισμός από τον εκπρόσωπο της κυβέρνησης Σ. Καλαφάτη

Στον χαιρετισμό του ο εκπρόσωπος της κυβέρνησης, υφυπουργός Εσωτερικών, τομέα Μακεδονίας - Θράκης, Σταύρος Καλαφάτης επισήμανε ότι η ιστορία των Εβραίων στην Ελλάδα είναι και δική μας ιστορία, τόνισε ότι η απώλεια είναι και και δική μας και δεν μπορεί να λησμονείται, υπογράμμισε ότι σβήνοντας ένα κομμάτι από το παρελθόν, όπως είπε και ο Σεφέρης, είναι σαν να σβήνεις ένα κομμάτι από το μέλλον και διαβεβαίωσε ότι αυτό δεν θα συμβεί, καθώς, όπως είπε «οφείλουμε να διδασκόμαστε από την ιστορία και να τη διδάσκουμε στα παιδιά μας, να υψώνουμε τείχος απέναντι στον ναζισμό, τον φασισμό, τον ολοκληρωτισμό». Παράλληλα σημείωσε ότι «μέρος του κοινού μας χρέους είναι και η απόφαση, για την οποία δεσμεύτηκε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, να ολοκληρώσουμε το ταχύτερο δυνατό, σε συνεργασία με την Ισραηλιτική Κοινότητα και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, το Μουσείο Ολοκαυτώματος της Θεσσαλονίκης».

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης υπέρ της πρότασης για τη μετονομασία μιας κεντρικής οδού της Θεσσαλονίκης σε λεωφόρο Εβραίων Μαρτύρων

Ο **δήμαρχος Θεσσαλονίκης, Κωνσταντίνος Ζέρβας**, κατά τον χαιρετισμό του στην εκδήλωση, αναφέρθηκε στην πρόταση του ιστορικού ερευνητή Λεόν Σαλτιέλ, σε συνέντευξή του στο ΑΠΕ - ΜΠΕ, για την μετονομασία μιας κεντρικής οδού της Θεσσαλονίκης σε λεωφόρο Εβραίων Μαρτύρων και δήλωσε χαρακτηριστικά ότι «ο Δήμος Θεσσαλονίκης αγκαλιάζει την πρόταση της Ισραηλιτικής Κοινότητας και του εκπρόσωπου του Παγκόσμιου Εβραϊκού Συνεδρίου στα Ηνωμένα Έθνη στη Γενεύη, Λεόν Σαλτιέλ για τη μετονομασία μιας κεντρικής οδού της Θεσσαλονίκης, με ιδιαίτερο συμβολισμό, σε λεωφόρο Εβραίων Μαρτύρων».

Για το θέμα αυτό ο περιφερειάρχης Απόστολος Τζιτζικώστας σχολίασε: «Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στηρίζει την επιλογή και την πρόταση να γίνει

Phoca PDF

ονοματοδοσία κεντρικού δρόμου της πόλης μας γιατί πραγματικά μόνο έτσι τιμούμε τελικά τη μνήμη των ανθρώπων αυτών, να ονομαστεί ένας δρόμος Εβραίων Μαρτύρων. Είναι η ώρα, πρέπει να γίνει τώρα».

Εξάλλου, ο κ. Ζέρβας έκανε γνωστό ότι μέσα στον Φεβρουάριο αναμένεται η προέγκριση για το Μουσείο Ολοκαυτώματος, έργο το οποίο προχωρά με την καθοριστική συμβολή του Δήμου Θεσσαλονίκης, που παραχώρησε πάνω από 10 στρέμματα για την ανάπτυξη του Μουσείου. Παρουσίασε τον σχεδιασμό για τη δημιουργία ενός μητροπολιτικού πάρκου 100 στρεμμάτων πλησίον του Μουσείου, το οποίο θα περιλαμβάνει τη διαδρομή που ακολουθεί η Πορεία Μνήμης ενώ για την πλατεία Ελευθερίας επανέλαβε τη δέσμευση για δημιουργία πάρκου μνήμης και αναψυχής με αυτονόητη την κεντρική θέση του Μνημείου Ολοκαυτώματος. Ξεχωριστή αναφορά έκανε και στην πρόταση που υποβλήθηκε από κοινού με την Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης προς τον πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων για την επίσημη αναγνώριση στην Ελλάδα της 6ης Μαρτίου ως Ημέρας Μνήμης των Δικαίων.

Η **αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης, Βούλα Πατουλίδου** τόνισε ότι σήμερα γίνεται μια προσπάθεια να υψωθεί ένα τείχος ενάντια σε όποιον επιβουλεύεται την ανθρωπότητα, ανέφερε ότι το Εβραϊκό στοιχείο της Θεσσαλονίκης είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορίας της και διαβεβαίωσε ότι η Θεσσαλονίκη δεν πάσχει από αμνησία.

Επιμνημόσυνη δέηση, κατάθεση στεφάνων και ενός λεπτού σιγή

Κατά την εκδήλωση μνήμης τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση (Ασκαβά) από τον ραβίνο της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης, Ααρόν Ισραέλ. Ακολούθησαν οι ψαλμοί του Δαυίδ από την χορωδία της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης. Μετά τους χαιρετισμούς και την κεντρική ομιλία, τα παιδιά του δημοτικού σχολείου της Ισραηλιτικής κοινότητας τραγούδησαν και στόλισαν το μνημείο του Ολοκαυτώματος με λουλούδια. Στη συνέχεια έγινε κατάθεση στεφάνων, τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή και η εκδήλωση έκλεισε με τον εθνικό ύμνο.

Στην εκδήλωση παρέστησαν, μεταξύ άλλων, εκπρόσωποι της κυβέρνησης, της αξιωματικής αντιπολίτευσης, των κομμάτων, ο πρέσβης του Ισραήλ, βουλευτές, ο περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας, ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης, εκπρόσωπος του μητροπολίτη Θεσσαλονίκης, ο ραβίνος της Ισραηλιτικής κοινότητας, οι πρόξενοι της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, των ΗΠΑ, της Βουλγαρίας, της Κύπρου, της Γαλλίας, της Ισπανίας, του Καναδά, της Ιταλίας, της Αρμενίας, της Τουρκίας, ο πρύτανης του ΑΠΘ, ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, εκπρόσωπος του διοικητή του Γ΄ Σώματος Στρατού, η αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης, δήμαρχοι, επιζώντες του Ολοκαυτώματος, η πρόεδρος του Συνδέσμου Φιλίας Ελλάδας - Ισραήλ κ.α.

- **??? ?????? ???????? ???????????**

Phoca PDF

«Σήμερα, Ημέρα Μνήμης για τους Έλληνες Εβραίους που πέθαναν κατά τη διάρκεια του πολέμου, σκεφτόμαστε αυτούς που σκοτώθηκαν τους 45.000 Εβραίους της Θεσσαλονίκης και πάνω από 60.000 σε όλη την Ελλάδα. Μαζί όμως με αυτούς που σκοτώθηκαν ας σκεφτούμε και αυτούς που δε γεννήθηκαν ποτέ. Δύο και τρεις γενιές παιδιών που δεν ήρθαν ποτέ στον κόσμο, αφού σκοτώθηκαν εκείνοι που θα γίνονταν γονείς τους. Θα ήταν απόγονοι αυτών που χάθηκαν και θα ήταν αυτοί που υπό άλλες συνθήκες θα πενθούσαν τους νεκρούς. Αλλά αφού στα στρατόπεδα πέθαναν και παιδιά, όχι μόνο ενήλικες και αυτά τα παιδιά δεν μεγάλωσαν για να κάνουν δικά τους, αναλαμβάνουμε εμείς το καθήκον της ενθύμησης …».

Ενθυμούμενοι τη Θεσσαλονίκη του 1943

Με αυτές τις λέξεις, ο **καθηγητής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Columbia Μαρκ Μαζάουερ** άρχισε την αφήγηση του και ξαναζωντάνεψε μνήμες των πιο σκοτεινών ημερών της κατοχής στην πόλη της Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο εκδήλωσης για την «Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος», απόψε, στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης.

«Η ιστορία είναι γνωστή» είπε ο κ. Μαζάουερ, αναφερόμενος στα όσα διέπραξαν οι ναζί και οι συνεργάτες τους στη Θεσσαλονίκη σε βάρος της εβραϊκής κοινότητας της πόλης το καλοκαίρι του 1943, και συνέχισε:

Phoca PDF

«Οι τουφεκισμοί, οι εκβιασμοί, από τους γερμανούς και τους συνεργάτες τους χωροφύλακες, η αναστάτωση των παιδιών που έπρεπε να αφήσουν τα σχολεία τους,οι καταστηματάρχες που αποχαιρετούσαν συνεργάτες και φίλους, που γνώριζαν χρόνια ολόκληρα, οι λίγες σποραδικές, αναποτελεσματικές διαμαρτυρίες καθώς ξεριζώνονταν από τα σπίτια τους οικογένειες και μεταφερόταν με τη βία σε ειδικές ζώνες, πριν έρθει η σειρά τους να εξαναγκαστούν σε πορεία μέσα στην πόλη, ως το πρόχειρο στρατόπεδο Βαρώνου Χιρς... Το πρώτο μεταγωγικό έφυγε από το σιδηροδρομικό σταθμό Θεσσαλονίκης στις 15 Μαρτίου και έφτασε στο Άουσβιτς στις 20 Μαρτίου. Περίπου , 2.800 άνθρωποι όλων των ηλικιών είχαν στριμωχθεί στα βαγόνια. Από αυτούς σύμφωνα με τα αρχεία του στρατοπέδου, 2.191 οδηγήθηκαν αμέσως στο θάλαμο αεριών. Κατά τη γνώμη μου ήταν η μεγαλύτερη μεταγωγή που είχε δεχτεί ως τότε το στρατόπεδο, ενδεικτική της βιασύνης των γερμανών και την ακολούθησαν άλλες τουλάχιστον δεκαοκτώ. Μέχρι στο καλοκαίρι του 1943 περισσότεροι από 45.000 άνθρωποι είχαν απελαθεί και οι περισσότεροι εξοντώθηκαν μόλις έφτασαν».

Ο διαπρεπής ιστορικός και διάσημος συγγραφέας στην ομιλία του, με θέμα: «80χρόνια μετά: Ενθυμούμενοι την Θεσσαλονίκη του 1943» σημείωσε ως «σημείο καμπής» για την εξέλιξη των γεγονότων, τις αρχές Ιανουαρίου του 1943, με την έναρξη της αναδίπλωσης των δυνάμεων του άξονα, έπειτα από τη συντριβή της γερμανικής έκτης στρατιάς της Βέρμαχτ στο Στάλινγκραντ, τον βομβαρδισμό του Βερολίνου από τη RAF και την ήττα στη Β. Αφρική.

Σημείο καμπής

Την ίδια εποχή, η Θεσσαλονίκη, αντιμετώπιζε το δεύτερο βαρύ χειμώνα υπό γερμανική κατοχή και την έλευση κυμάτων προσφύγων από τη βουλγαρική ζώνη κατοχής. Στην πόλη που υπέφερε από το κρύο και την πείνα, άρχισαν να αναπτύσσονται μικρές εστίες αντίστασης στον κατακτητή «με σαμποτάζ και πράξεις δολιοφθοράς».

«Εκείνο τον καιρό, ο αριθμός των εκτελεσθέντων εκτοξεύτηκε, εβραίοι και χριστιανοί, δάσκαλοι και μαθητές, αστοί και χωρικοί, οι περισσότεροι κρατούμενοι στο Επταπύργιο, ή στο στρατόπεδο «Παύλος Μελάς», ανέφερε ο κ. Μαζάουερ και συνέχισε:

«Ο Ιανουάριος του 1943 ήταν σημείο καμπής και για τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης. Η Ισραηλιτική κοινότητα Θεσσαλονίκης την οποία το Βερολίνο αγνοούσε για πολλούς μήνες κατέστη στόχος. Η αποκαλούμενη Τελική Λύση του εβραϊκού ζητήματος βρισκόταν σε πλήρη εξέλιξη και η γενοκτονία είχε σαρώσει την Πολωνία και τα κατεχόμενα σοβιετικά εδάφη, μέσω των στρατοπέδων εξόντωσης και των ταγμάτων θανάτου».

Ο κ. Μαζάουερ αναφέρθηκε στον τρόπο που οργανώθηκε το σχέδιο εκτοπισμού και τελικώς εξόντωσης των εβραίων της Θεσσαλονίκης, υπό τις σαφείς υποδείξεις του Αϊχμαν, με την άφιξη στη Θεσσαλονίκη του Βισλιτσένι και σε στενή συνεργασία του με τον γερμανό πολιτικό διοικητή Μάξ Μέρτεν, μέσα σε ένα κλίμα παθητικότητας και έλλειψης διάθεσης σθεναρής αντίστασης από τις τοπικές κατοχικές

Phoca PDF

διοικήσεις, καθώς η χώρα είχε «κατακτηθεί, πολυδιασπαστεί και κατακερματιστεί» και περιοχές της είχαν τεθεί κάτω από τον σκληρό έλεγχο των ξένων αρχών κατοχής.

Η ιστορία υπήρχε παντού

Ο ιστορικός του πανεπιστημίου Columbia, αναφέρθηκε και στους λίγους που επέζησαν και επέστρεψαν μετά το τέλος του πολέμου σε μια διαφορετική πόλη. Περιουσίες είχαν αλλάξει χέρια, η πλειοψηφία της ιστορικής εβραϊκής κοινότητας, «που είχε σφραγίσει την πόλη με την παρουσία της, που την βοήθησε να ευημερήσει και την είχε διαπλάσει ως κάτι μοναδικό στον κόσμο, είχε αφανιστεί».

Ο ίδιος, ο ιστορικός, κατά την άφιξη του στην πόλη στις αρχές της δεκαετίας του 1980, εξομολογήθηκε ότι ένοιωσε ότι η Ιστορία υπήρχε παντού, στους σπάνιους τόμους του Νεχαμά της Ισραηλιτικής Κοινότητας, στο παλιό βιβλιοπωλείο Μόλχο στην Τσιμισκή, σε επίσημα χειρόγραφα για μεταβιβάσεις σπιτιών και καταστημάτων στην υπηρεσία Διαχείρισης Ισραηλιτικών Περιουσιών, αλλά και στις διηγήσεις πολιτών που έζησαν ως παιδιά τα συγκλονιστικά γεγονότα, σε διάφορες περιοχές, στο κέντρο, στις 40 Εκκλησιές και αλλού.

Οι σκηνές από τους βασανισμούς, τις εκτοπίσεις είχαν χαραχθεί δυνατά στην μνήμη τους. Ο συγγραφέας εξήγησε ότι τότε ήταν η στιγμή της δικής του συνειδητοποίησης, ότι όσα συνέβησαν στο Β’ ΠΠ είχαν επηρεάσει βαθιά τη φυσιογνωμία, της Θεσσαλονίκης, αλλά και όσων άλλων πόλεων είχαν βιώσει πόλεμο και γενοκτονίες.

Η τελική λύση

«Η Ιστορία της Τελικής Λύσης δεν τελείωνε στο ‘Αουσβιτς. Αντηχούσε στις πόλεις που άφησαν πίσω τα θύματά της. Και συνέχισε να αντηχεί για πολλές δεκαετίες μετά το τέλος του πολέμου» είπε ο κ. Μαζάουερ.

Ο γνωστός ιστορικός σημείωσε, ωστόσο, ότι καθώς λιγοστεύουν οι επιζήσαντες του Ολοκαυτώματος, η ανάμνηση που ζητείται να υπάρχει από τις νέες γενιές δεν μπορεί να έχει βιωματικά χαρακτηριστικά που έζησαν οι προηγούμενες γενιές, αλλά ως «συλλογική μνήμη» μπορεί να αναπτύσσεται μέσα από τη γνώση των γεγονότων, την τέχνη, τον πολιτισμό, τη διδασκαλία.

«Αυτό που ζητείται από εμάς να θυμόμαστε είναι η Ιστορία. Η Ιστορία και η Μνήμη είναι διαφορετικά πράγματα… Οι συλλογικές μνήμες μπορεί να είναι και ανταγωνιστικές μεταξύ τους. Η πρόκληση για εμάς είναι να βρούμε συλλογικές μνήμες, που ξεπερνούν αυτό το εμπόδιο, που μας ενώνουν ξανά. Άρχισα να σκέφτομαι, μήπως πρέπει να ξαναδούμε τη συλλογική μνήμη από την αρχή, όχι ως ιδιότητα ανθρώπων και ομάδων, αλλά ως ιδιότητα του τόπου. Αυτά που θυμάται η πόλη με ενδιαφέρουν όλο και περισσότερο. Αυτή είναι που κατά κάποιο τρόπο στήριξε όλη την προσέγγιση μου προς την Ιστορία της» είπε ο κ. Μαζάουερ.

Ξαναθυμόμαστε από την αρχή την πόλη

Phoca PDF

Ο γνωστός ιστορικός υπογράμμισε, ακόμη, ότι ο αφανισμός της πλειοψηφίας των μελών της εβραϊκής κοινότητας, καθόσον αυτή ήταν τόσο στενά, ιστορικά, οικονομικά κοινωνικά, πολιτιστικά, συνδεδεμένη με την πόλη για πολλούς αιώνες, δε μπορεί να ειδωθεί αποσπασματικά και ξεχωριστά από αυτήν την ίδια την Ιστορία της πόλης.

«Τη Θεσσαλονίκη του 1943 τη συνέθεταν οι αναμνήσεις που περιείχε από εκείνες τις άλλες πόλεις, την Τραπεζούντα, τη Σμύρνη, το Λιβόρνο, την Κόρντομπα, τις οποίες έφεραν όταν κατέφθασαν εδώ οι κάτοικοι τους» υπογράμμισε ο κ. Μαζάουερ και έκλεισε την ομιλία του, λέγοντας:

«Εν ολίγοις, όταν πενθούμε την ανώφελη και φρικτή συμφορά που επιβλήθηκε στους εβραίους της Θεσσαλονίκης πριν από ογδόντα χρόνια, ξαναθυμόμαστε από την αρχή την πόλη και τον κόσμο στον οποίο ανήκαν. Μόνο έτσι πιστεύω μπορούμε να αρχίσουμε να αντιλαμβανόμαστε τις τεράστιες διαστάσεις αυτού που χάθηκε και να αναλογιστούμε τι απαιτείται πραγματικά από εμάς σήμερα».

Σημάδεψαν την πόλη

Την εκδήλωση άνοιξε με χαιρετισμό του, ο **πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης Δαβίδ Σαλτιέλ** ο οποίος έπλεξε το εγκώμιο του πολυδιαβασμένου συγγραφέα για τις πολύ σημαντικές μελέτες και τα έργα του. Τόνισε, ότι κάθε χρόνο η ΙΚΘ διοργανώνει την Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων Ηρώων του Ολοκαυτώματος αυτήν την εκδήλωση που είναι ανοιχτή στο κοινό της πόλης, ακριβώς για να γίνουν γνωστά τα ιστορικά γεγονότα που σημάδεψαν την πόλη και την ιστορική εβραϊκή κοινότητα της στο διάστημα της κατοχής.

Εξέφρασε, επίσης την ικανοποίηση του για το γεγονός ότι δρομολογείται το Μουσείο του Ολοκαυτώματος στην Θεσσαλονίκη, ότι υπάρχει πρόταση για μετονομασία οδού της πόλης σε ανάμνηση των Θεσσαλονικιών εβραίων θυμάτων του Ολοκαυτώματος, καθώς και το σχέδιο για αναμόρφωση και ανάδειξη της πλατείας Ελευθερίας σε χώρο μνήμης.

???????? ?? ??? ???

Την εκδήλωση παρακολούθησαν ως εκπρόσωπος της κυβέρνησης ο υφυπουργός Εσωτερικών (Μακεδονίας – Θράκης) Σταύρος Καλαφάτης, ως εκπρόσωπος του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης ο βουλευτής Β’ Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ, Σωκράτης Φάμελλος, ο βουλευτής Α’ Θεσσαλονίκης της ΝΔ Δημήτρης Κούβελας, οι βουλευτές Α’ Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ Αλέξανδρος Τριανταφυλλίδης και Κατερίνα Νοτοπούλου ο περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας Απόστολος Τζιτζικώστας, ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνος Ζέρβας, η γενική πρόξενος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στη Θεσσαλονίκη Sybilla Bendig, η γενική πρόξενος των ΗΠΑ στη Θεσσαλονίκη Elizabeth K. Lee, διπλωμάτες άλλων χωρών, μέλη της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης, ο πρώην δήμαρχος Θεσσαλονίκης Γιάννης Μπουτάρης, κ.α.

Phoca PDF

Την εκδήλωση διοργάνωσαν η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης, σε συνεργασία με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και τον Οργανισμό Μεγάρου Μουσικής.

Ακολούθησε συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, με τον Yoav Talmi στη διεύθυνση Ορχήστρας, με σοπράνο την Μαριάντζελα Χατζησταματίου με τη συμμετοχή του Στάθη Καραπάνου στο φλάουτο και της Κατερίνα Γίμα στην άρπα.

ΔΕΙΤΕ ΕΔΩ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΚ ΜΑΖΑΟΥΕΡ

*Στοιχεία από ιστοσελίδες www.amna.gr & www.in.gr

*Φωτογραφίες από ιστοσελίδες thestival.gr & makthes.gr

ΣΧΕΤΙΚΑ:

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

#WE REMEMBER 2023 ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023 ΣΤΙΣ Ι.Κ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΕΜΕ & ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΚΑΙΤΕ ΔΙΟΡΓΑΝΩΝΟΥΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΑΙΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ «ΚΡΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΥΡΙΟ»

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ ΤΗΣ ΕΡΤ «ΤΟ ΒΡΑΧΙΟΛΙ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ»

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ «ΗΛΙΑΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ. Για τους Εβραίους της Σαλονίκης»

ΤΡΙΚΑΛΑ: ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ «ADIO QUERIDA: ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΤΟ ΑΟΥΣΒΙΤΣ - 80 ΧΡΟΝΙΑ» ΘΑ ΠΡΟΒΛΗΘΕΙ ΣΤΟ 25ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΟ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023 - Συνάντηση με τους

Phoca PDF

Ειδικούς Απεσταλμένους για τον Αντισημιτισμό

KIS FOR THE HOLOCAUST REMEMBRANCE DAY 2023 -Meeting with the Special Envoys on Anti-Semitism

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ «ΜΠΕΡΡΥ ΝΑΧΜΙΑΣ – ΚΡΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΥΡΙΟ»

ΤΟ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΙΜΗΣΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023 ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ «ΗΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟ»

Η ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟ» ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

«ΑΦΗΣΤΕ ΜΕ ΝΑ ΕΙΜΑΙ Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΟΥ»: ΈΚΘΕΣΗ – ΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ 1ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΙ ΤΟ 3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ

Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ & ΤΗΣ Ι.Κ. ΑΘΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

WE REMEMBER 2023 – Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ

THE HELLENIC PARLIAMENT AND MUNICIPALITIES AROUND GREECE JOINED THE HOLOCAUST REMEMBRANCE CAMPAIGN #WE REMEMBER 2023

ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ Ι.Κ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ Ι.Κ. ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

?????????? ??? ??????????? ????????? ??? ??? ?.?. ????? ??? ??? ????? ?????? ????????????? 2023

Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ Ι.Κ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

«ΤΙ ΘΥΜΑΤΑΙ Η ΠΟΛΗ» - Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΜΑΖΑΟΥΕΡ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ

ΤΟ ΠΑΚΕΘΡΑ ΞΕΝΑΓΕΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΕ ΤΟΠΟΥΣ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΡΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΤΟ 2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΤΙΜΗΣΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

Phoca PDF

???????? ??? ????? ??? ??? ????? ?????? ????????????? 2023

?????????? ??? ??????????? ????????? ??? ??? ?.?. ????? ??? ??? ????? ?????? ????????????? 2023

????? ?????????? ??? PIERCE ??? ??? ????? ?????? ??? ????????????? 2023

ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ LAUDER ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΘΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ 2ου ΕΠΑΛ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ – ΕΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ

ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ

ΤΟ “ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ” ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

3ο ΓΕΛ ΚΑΒΑΛΑΣ: ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΑΓΙΚΗ ΤΥΧΗ ΤΗΣ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 1ου ΓΕ.Λ. ΚΙΛΚΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 8ου ΓΕΛ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΤΙΜΗΣΕ ΜΕ ΕΝΟΣ ΛΕΠΤΟΥ ΣΙΓΗ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΑΡΘΡΑ – ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ – ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

ΜΠΕΡΡΥ ΝΑΧΜΙΑΣ: ΜΙΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΜΙΑ ΚΡΑΥΓΗ. ΜΙΑ ΖΩΗ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023: «ΚΑΘΕ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΧΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ»

Phoca PDF

ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023 - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΛΕΟΝ ΣΑΛΤΙΕΛ ΣΤΟ ΑΠΕ: «Οφειλόμενη τιμή η μετονομασία μιας κεντρικής οδού της Θεσσαλονίκης σε λεωφόρο Εβραίων μαρτύρων»

ΑΡΘΡΟ ΛΕΟΝ ΣΑΛΤΙΕΛ: Σκέψεις με αφορμή την Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος 2023

ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023 - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΛΕΟΝ ΣΑΛΤΙΕΛ ΣΤΟ ΑΠΕ: «Οφειλόμενη τιμή η μετονομασία μιας κεντρικής οδού της Θεσσαλονίκης σε λεωφόρο Εβραίων μαρτύρων»

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΩΣ ΜΥΣΤΙΚΟ

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023: «ΚΑΘΕ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΧΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ»

«ΤΟ ΒΡΑΧΙΟΛΙ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ»: Η ΒΕΑΤΡΙΚΗ ΣΑΪΑ ΜΑΓΡΙΖΟΥ ΜΙΛΑΕΙ ΣΤΗΝ ΕΡΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΙΡΑ

«Η ΚΟΠΕΛΑ ΠΟΥ ΚΛΑΙΕΙ» -Η ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΟΝΤΩΣΗ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΝΑΚΗ ΜΠΕΓΑ, Η ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗ 77092 ΤΟΥ ΆΟΥΣΒΙΤΣ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ «Κ»: «ΝΑ ΠΕΘΑΝΟΥΜΕ ΤΩΡΑ. ΔΕΝΜΠΟΡΟΥΜΕΑΛΛΟ»

NAKI BEGA. THE LAST GREEK JEWISH HOLOCAUST SURVIVOR

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΡΙΝΑΣ ΜΠΑΡΖΙΛΑΪ ΡΕΒΑΧ: Ήταν τριών ετών όταν βρέθηκε στο στρατόπεδο Μπέργκεν Μπέλσεν

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΛΥΚΟΡΝΙΑ ΤΗΣ ΒΕΒΗΛΩΣΗΣ

Phoca PDF